

Riigitee nr 9 Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla km 19,663 asuva Riisipere silla põhiprojekt

Keskkonnamõjude eelhindang

Töö nr 23004566

Tartu 2024

Kristiina Tiits

keskkonnakorralduse spetsialist

Jaak Järvekülg

Keskkonnaekspert, projektijuht (litsents: KMH0162)

SISUKORD

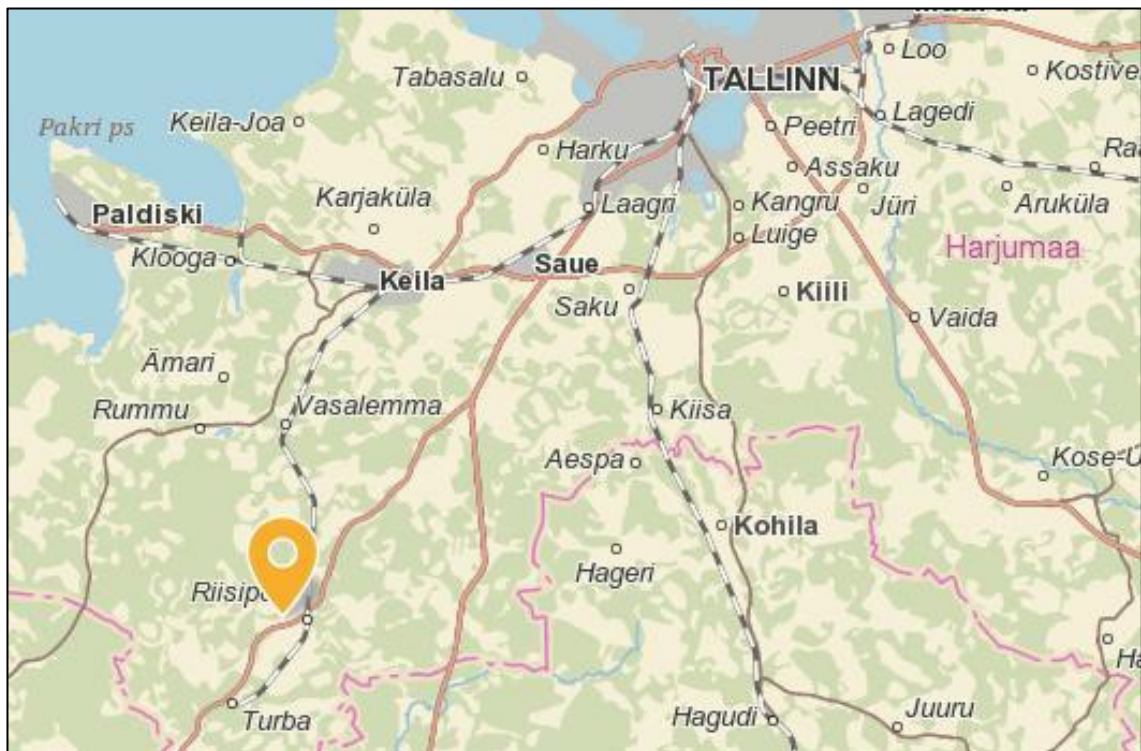
1. SISSEJUHATUS	3
2. TAUST JA SEADUSANDLIKUD ASPEKTID	4
3. KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS	7
4. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA KAASNEV POTENTSIAALSELT OLULINE KESKKONNA-MÕJU	11
4.1. Kavandatava tegevuse seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega, mõju maakasutusele	11
4.2. Mõju kultuuriväärtustele	12
4.3. Mõju põhja- ja pinnaveele	13
4.4. Mõju looduskaitseobjektidele	15
4.5. Müra, vibratsioon, õhukvaliteet, valgus	16
4.6. Jäätmekäitlus	16
4.7. Avariolukorrad	16
5. JÄRELDUS, KESKKONNAMEETMED	17

1. SISSEJUHATUS

Käesolevaks tööks on keskkonnaalane konsultatsioon riigitee 9 Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla km 19,663 Riisipere silla ümberehitamise põhiprojektile. Rekonstrueeritav Riisipere sild paikneb Vilumäe külas Saue vallas Harju maakonnas (joonis 1).

Käesolev töö on koostatud OÜ Hendrikson & Ko poolt keskkonnaekspert Jaak Järvekülg juhtimisel. Töös käsitletakse projektiga kavandatavate tegevuste eeldatavalt ebasoodsat mõju omavaid keskkonnaaspekte ning antakse soovitus KMH algatamise või algatamata jätmise ja ebasoodsate mõjude vältimise osas. Käesolevat aruannet on otsustajal võimalik kasutada tugimaterjalina keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka KMH) algatamise vajalikkuse hindamisel.

Kavandatava tegevuse kirjeldamisel ning hinnangu andmisel on aluseks Selektor Projekt OÜ poolt koostatud projekti seletuskiri ja projekti joonised seisuga oktoober 2023.

Joonis 1 Kavandatava tegevuse asukoht. Projekti tehniline kirjeldus. Seletuskiri.

2. TAUST JA SEADUSANDLIKUD ASPEKTID

KMH vajadust reguleerib keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (edaspidi ka KeHJS)¹. Vastavalt seadusele on keskkonnamõju hindamise vajadus reguleeritud järgmiselt:

§ 3. Keskkonnamõju hindamise kohustuslikkus

Keskkonnamõju hinnatakse, kui:

- 1) taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju;
- 2) kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik.

§ 2¹ Keskkonnamõju

Keskkonnamõju käesoleva seaduse tähenduses on kavandatava tegevusega või strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile või varale.

§ 2² Oluline keskkonnamõju

Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

§ 6. Olulise keskkonnamõjuga tegevus

(1) Olulise keskkonnamõjuga tegevus on:

13) kiirtee, 2100 meetri pikkuse või pikema peamaandumisrajaga lennuvälja, üle kümne kilomeetri pikkuse nelja sõidurajaga tee püstitamine või ühe või kahe sõidurajaga tee ehitamine vähemalt nelja sõidurajaga teeks;

(2) Kui kavandatav tegevus ei kuulu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatute hulka, peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas järgmiste valdkondade tegevusel on oluline keskkonnamõju:

10) infrastruktuuri ehitamine või kasutamine;

18) vee erikasutus*

Lisaks KeHJS § 6 lõige 2 nimetatud tegevusvaldkondadele on Vabariigi Valitsuse määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju

¹<https://www.riigiteataja.ee/akt/128092023010>

* Vee erikasutamise vajalikkust otsustab Keskkonnaamet.

hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu² kehtestatud täpsustatud loetelu, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang selle kohta, kas tegevusel on oluline keskkonnamõju.

Vastavalt VV määrusele:

*§ 11. Vee erikasutus**

Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang tuleb anda vee erikasutuse valdkonda kuuluvate järgmiste tegevuste korral:

5) silla rajamine, kui selle tagajärjel muutub veekogu ristlõike pindala;

7) veekogu süvendamine või veekogusse tahkete ainete kaadamine alates mahust 100 kuupmeetrit, välja arvatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktides 17 ja 17¹ nimetatud juhtudel;

§ 13. Infrastruktuuri ehitamine

Keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust tuleb kaaluda infrastruktuuri ehitamise valdkonda kuuluvate järgmiste tegevuste korral:

8) tee rajamine või laiendamine, välja arvatud teerajatiste, mahasõitude, ohutussaarte, kiirendus- ja aeglustusradade, pöördeladade, tagasipöördeladade, ülekäigukohtade, objekti ligipääsuks vajaliku tee, teepeenral asetsevate jalg- ja jalgrattateede, puhkekohtade ja parklate rajamine või laiendamine ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktis 13 nimetatud juhul;

§ 15. Muud tegevusvaldkonnad

Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang tuleb anda järgmiste muude tegevuste korral:

8) selline tegevus, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostöös muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Käesoleval juhul ei kuulu kavandatav tegevus KeHJS § 6 lõikes 1 loetletud tegevuste hulka, mille puhul KMH on kohustuslik selle vajadust kaalumata. Kavandatavad tööd kuuluvad KeHJS § 6 lõike 2 p 10 (infrastruktuuri ehitamine või kasutamine) nimetatud tegevuste hulka. Samas ei ole tegemist VV määruse nr 224 § 13 p 8 nimetatud tegevustega (ei rajata ega laiendata teed). Küll aga liigitub kavandatav tegevus määruse § 15 lg 8 alla, kuna projektiga seotud tööde alale jääb osaliselt III kaitsekategooria kaitsealuse liigi kasetriibik (*Sicista betulina*; KLO9129334) elupaik.

Lähtuvalt eeltoodust peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas tegevusel on oluline keskkonnamõju vastavalt KeHJS § 6 lõige 2, st KMH vajadus sõltub eelhindangu tulemusest.

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/105072023187>

* Vee erikasutamise vajalikkust otsustab Keskkonnaamet.

Vastavalt KeHJS:

§ 6¹. Eelhinnang

(1) eelhinnangu andmiseks esitab arendaja koos tegevusloa taotlusega järgmise teabe:

1) tegevuse eesmärk, iseloom ja füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul vajalike lammutustööde kirjeldus;

2) tegevuse asukoha kirjeldus, sealhulgas eeldatavalt mõjutatava ala tundlikkus;

3) tegevusega eeldatavalt oluliselt mõjutatavate keskkonnamelementide kirjeldus;

4) olemasolev teave tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta, arvestades eeldatavalt tekkivaid jääke ja heiteid ning jäätmeteket, kui see on asjakohane, ning loodusvarade, eelkõige mulla, maa, maavarade ja vee kasutamist ning mõju looduslikule mitmekesisusele;

5) muu asjakohane teave, lähtudes käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud nõuetest;

6) soovi korral teave kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnameetmete kohta, millega kavandatakse vältida või ennetada muidu ilmnevat võivat olulist ebasoodsat keskkonnamõju.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe koostamisel peab arendaja arvestama varasemate asjakohaste hindamiste tulemustega.

(3) Otsustaja annab käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust.

(5) Käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega nr 31.³

§ 11. Keskkonnamõju hindamise algatamine ja algatamata jätmine

(2²) Enne käesoleva seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja lõikes 2¹ viidatud tegevuse keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamist peab otsustaja küsima seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, esitades neile seisukoha võtmiseks eelhinnangu ning keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu.

Käesolevat eelhinnangut on otsustajal võimalik kasutada tugimaterjalina keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkuse hindamisel.

Eelhinnangu aruande peatükkides 3-5 on info esitamisel lähtunud Keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ nõuetest.

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/118082017003>

3. KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS

Vastavalt tehnilisele kirjeldusele on projekti eesmärgiks riigitee 9 Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla km 19,663 Riisipere silla ümberehitus, et tõsta liiklusohutuse taset, sõidumugavust ja parandada silla kandevõimet.

Silla rekonstrueerimine on vajalik, kuna sillal esinevad mitmed defektid ning olemasolev sild ei vasta tänapäevastele liikluskoormustele ja ohutusnõuetele. Projektlahenduse koostamisel on lähtutud tehnilisest kirjeldusest, tellija otsustest (sh. Keskkonnaameti tingimused), ehitusprojekti koostamise nõuetes toodud põhimõtetest. Põhiprojekt vastab majandus- ja taristuministri määruses 09.01.2020 nr 2 „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“ ning Eesti standardis EVS 932:2017 esitatud nõuetele (vt joonis 3.1).

Tööde käigus olemasolev sild lammutatakse pool-poollega meetodil säilitades ehitustööde aegselt maksimaalselt liikluse läbipääsu. Olemasoleva silla sammaste lammutamine tuleb teostada kuivas kaevikus, et setted vette ei pääseks. Kuivas kaevikus toimub ka projektsete kaldasammaste rajamine, mis pikema ava puhul rajatakse väljaspool olemasoleva rajatise kontuure - st uus sild tuleb pikem ja sambad eemalduvad oja kallastelt.

Silla alla rajatakse kallasraja läbipääsud, mis kindlustatakse munakividega (nii nagu ka silla koonused). Muud kaevetööd või tahkete ainete lisamist veepiirist allpool ei toimu, st projekteeritavad kaldasambad paikevad väljaspool veepiiri joont. Silla ümberehitamiseks eemaldatakse ehituseks mittesobivat pinnast 428 m³, sellest 96 m³ allpool veepiiri. Silla tagasitäiteks paigaldatakse teepoolsesse osasse 252 m³ ning jõepoolsesse osasse 116 m³ täidet. Oja kallaste kindlustamisel toimub tahkete ainete (munakivid ja täitepinnas) vette lisamine mahus ca 96 m³.

Projekteeritud rajatise tehnilised näitajad:

- konstruktsiooni perimeetri pindala – 184,8 m²;
- katte pindala – 125,0 m²;
- rajatise pikkus – 10,5 m;
- rajatise laius – 11,2 m;
- sõidutee gabariit – 10,0 m;
- avade arv – 1 tk;
- ehitusmaterjal – raudbetoon;
- ava ehituse tüüp – raamsild.

Projekteeritav Riisipere sild on asetatud tee suhtes sümmeetriliselt, st sidumispunkt teljel. Olemasolev sõidutee gabariit sillal on 10,7 m (piirete vahe) ja katendi laius 9,0m. Projektlahendusega viiakse piirete vahe 10,0 m peale, mis vastab sõidutee geomeetriaale ja Transpordiameti ristlõike määramisele juhise põhimõtetele kiirusel >90km/h.

Vahetult peale silda (Tallinna suunal) on 2 mahasõitu tulundusmaa kinnistutele, mis on kasutusele piiratud juba olemasolevate teepiiretega. Projektlahendusega jäävad antud kinnistute ligipääsud suletuks ka projekteeritud teepiirdesüsteemide lahendusega.

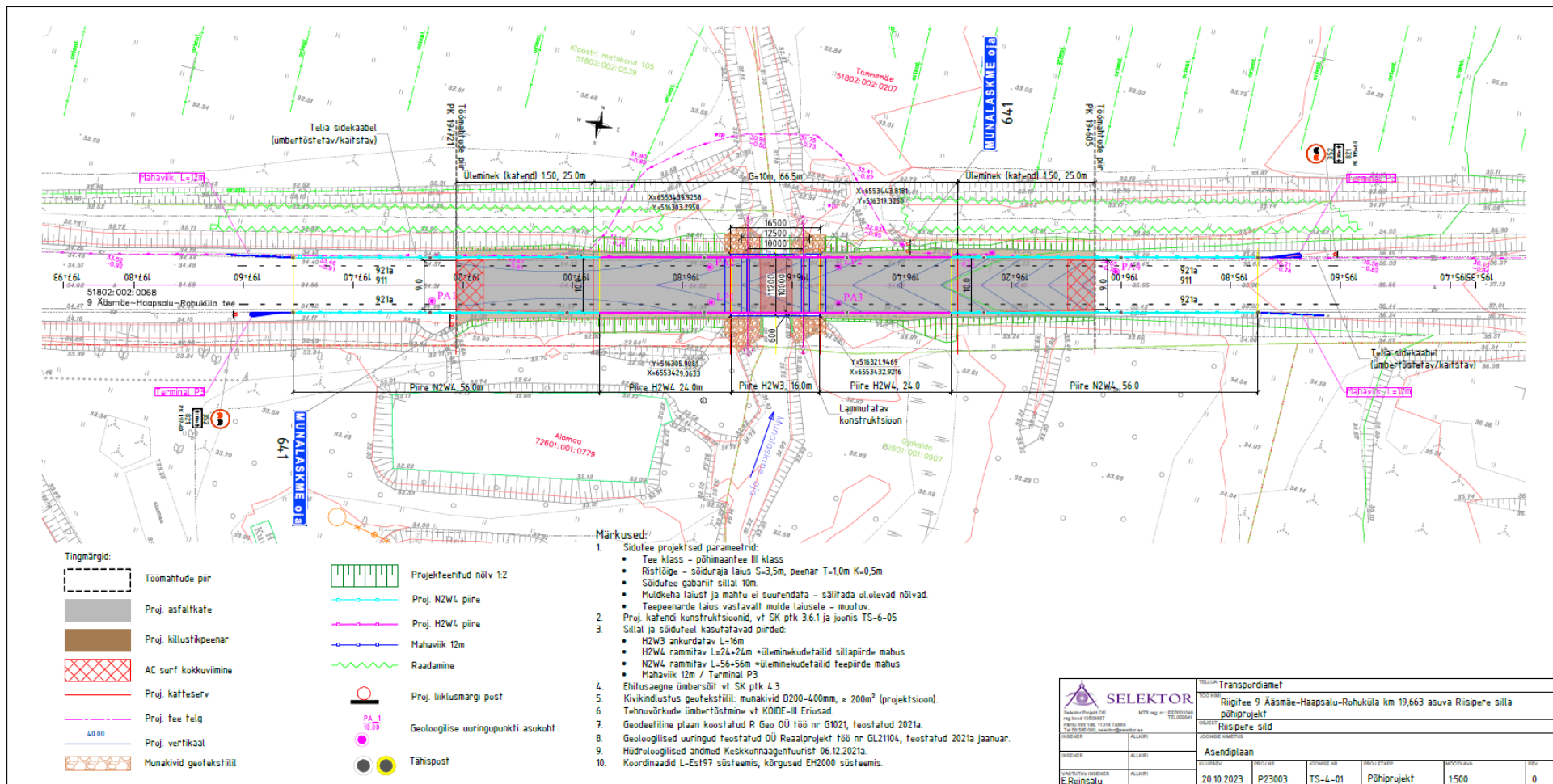
Riisipere sild paikneb vertikaallahendusest 1,0% pikikaldega teelõigul millega on tagatud vetejuhtimine sillal. Olemasoleva muldkeha ülemise kihi paksuses 0,8...1,9 m moodustab kruusa-liiva segune pinnas. Projektlahendusega muldkeha täiendavalt ei ehitata ning olemasolevat mittedreenivaid aluspinnaseid ei asendata.

Sademeveed juhitakse rajatiselt ära põik- ja pikikalletega. Sõiduteele on projekteeritud kahepoolne põikkalle 2,5% ja pikikalle 1,0%. Pinnavee ärajuhtimise torusid rajatisele ei kavandata. Kattealune vesi juhitakse mööda hüdroisolatsiooni pinda põikkaldega kattealusesse drenikihti – salaoja, millest väljutatakse sadevesi konstruktsiooni läbivate tilktorude kaudu haljastusele. Tilktorud paigaldada sammuga 2 m mõlemale silla küljele (kokku 10 tk). Põikkaldega servaprussi äärde valguv kattealune vesi võetakse kinni täiendava dreniga. Vastu servaprussi, hüdroisolatsiooni peal rajatakse kattealune salaoja laiusel 300 mm. Salaoja moodustatakse epoksiidiga seotud pestud graniitkivikillustikust. Salaoja viiakse 1 m ulatuses üle vuugijoone pealesõiduplaadile. Silla rekonstreerimisprojekti kontekstis Riisipere silla teelõigul täiendavalt teekraave ei projekteerita.

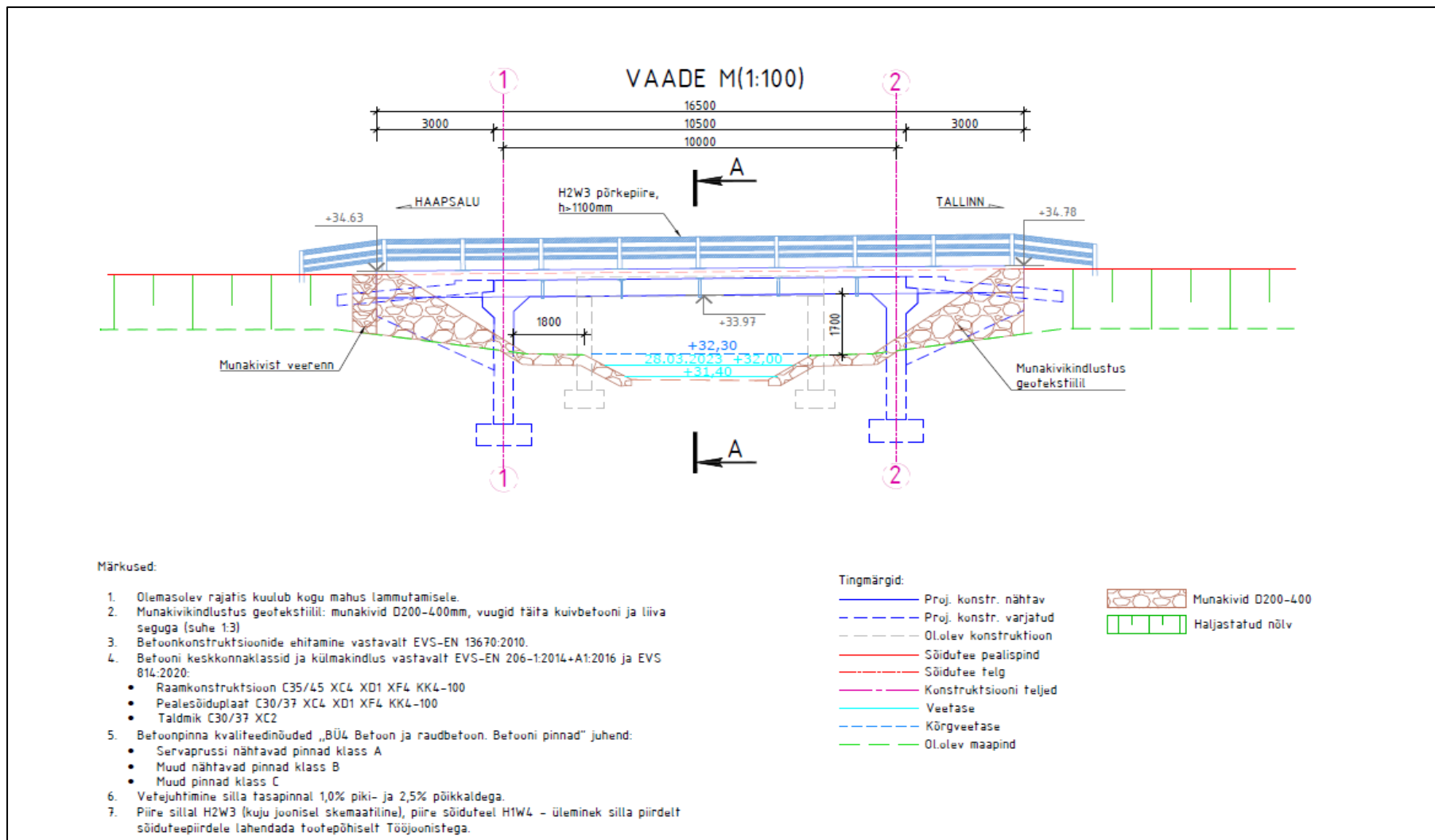
Töömaa-alal nähakse ette raadamist 730 m² ulatuses (vt joonis 3.2).

Kavandatava tegevuse elluviimisel kasutatakse loodusvarasid (nt liiv, kruus ja paekivi). Tee ja rajatiste ehituseks vajaminev materjal hangitakse maardlatest, mille avamise ja kasutamise keskkonnamõju on eraldi hinnatud ning käesoleva projektiga maavarade täiendavat ammutamist ette ei nähta. Projektila piirkonnas täiendav ebasoodne mõju puudub. Energiamahukuse osas on tegemist tavapärase tee-ehitusega, mille energiakulu ei põhjusta olulisi ebasoodsaid mõjusid.

Kavandatava tegevuse potentsiaalseteks tagajärgedeks on heide pinnasesse, õhku ja vette. Paratamatult tekib tee-ehituse käigus jäätmeid. Samuti kaasneb tee-ehitusega müra, vibratsiooni ja lõhna levimine lähipiirkondade aladele. Olulise soojuse või kiirguse tekkimist ette näha ei ole.

Joonis 3.1 Asendiplan. Allikas: Riigitee 9 Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla km 19,663 Riisipere silla põhiprojekt

Joonis 3.2 Rajatava silla vaade. Allikas: Riigitee 9 Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla km 19,663 Riisipere silla põhiprojekt

4. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA KAASNEV POTENTSIAALSELT OLULINE KESKKONNAMÕJU

Käesolevas eelhindangus käsitletakse eelkõige kavandatava tegevuse (riigitee nr 9 Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla km 19,663 asuva Riisipere silla ümberehitamise põhiprojekti) võimalikku keskkonnamõju, mitte ilmtingimata sillal ja sõiduteel juba olemasoleva liikluse kogumõju. Kuna on tegemist olemasoleva sillaga, toimuks liiklus antud alal ka ilma projektiga kavandatava tegevuseta. Projektiga parandatakse antud kohas liiklusohutuse taset, mistõttu on projektil, läbi õnnetuste ohu vähendamise, looduskeskkonnale ja inimese tervisele ka soodne mõju.

Käesolevas eelhindangus on analüüsitud kavandatava tegevusega kaasnevaid võimalikke keskkonnamõjusid, arvestades kõiki keskkonnaministri 16.08.2017 määruses nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ nimetatud teemasid. Vastavalt määruse suunistele on arvesse võetud ka võimaliku mõju suurust, mõjuala ulatust, mõju ilmnenise tõenäosust, mõju tugevust, kestust, sagedust, pöörduvust ja võimalikke koosmõjusid. Piiriülest mõju projektiga kavandatavate tegevustega ei kaasne.

Alljärgnevalt on kirjeldatud teemad, tegurid ja mõjuvaldkonnad, mille osas on teeprojektide puhul ebasoodsa mõju avaldumise oht tõenäolisem või mille puhul on võimalik anda soovitusi võimaliku mõju leevendamiseks. Kõik soovitatavad leevendavad meetmed on esitatud peatükis 5.

4.1. KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOSSED ASJAKOHASTE STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA, MÕJU MAAKASUTUSELE

Projektiala asub Harju maakonnas Saue vallas (enne haldusreformi Nissi vald).

Harju maakonnaplaneering 2030+ on kehtestatud riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78⁴. Saue Vallavolikogu kehtestas 28.06.2021 aasta otsusega nr 40 Saue valla üldplaneeringu⁵. Otsuse jõustumisega muutusid kehtetuks varem kehtinud üldplaneeringud: Saue valla, Saue linna, Kernu valla ja Nissi valla üldplaneering.

Üldplaneeringus ning maakonnaplaneeringus ei ole käesoleva projektiga kavandatavaid tegevusi käsitletud. Samuti ei jää kavandatav tegevus üldplaneeringu ja maakonnaplaneeringu kaartide alusel ka rohevõrgustiku ega väärtusliku maastiku aladele.

⁴ <https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud/harjuma/harju-maakonnaplaneering-2030/>

⁵ <https://sauevald.ee/uldplaneering>

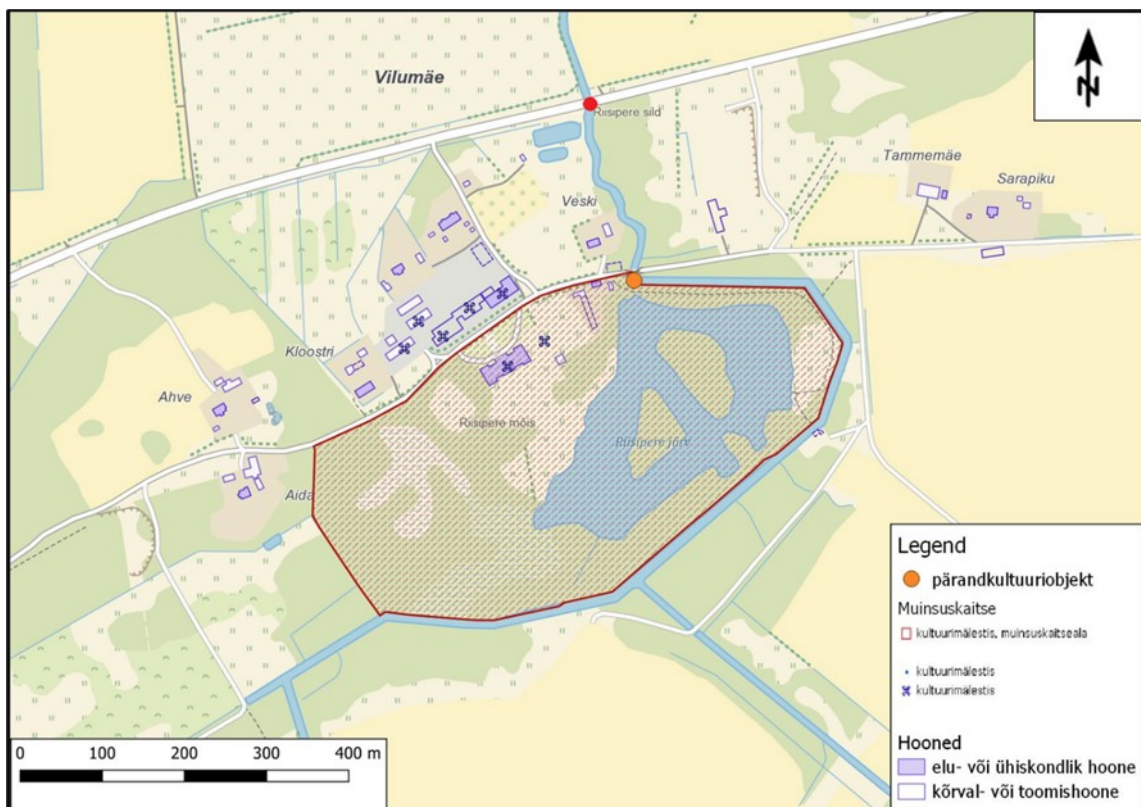
Kuna tegevus toimub olemasoleval teel, olemasoleval sillal, ei kaasne sellega ka olulist mõju ala maakasutusele ega olulist keskkonnamõju piirkonna praegustele ja planeeritavatele tegevustele.

4.2. MÕJU KULTUURIVÄÄRTUSTELE

Kultuurimälestiste registri andmetel ei jää kavandatava tegevuse vahetusse lähedusse kultuurimälestisi. Lähimad ehitismälestised jäävad ca 200 m kaugusele (Riisipere mõisa park (reg nr 2909), Riisipere mõisa kelder (reg nr 2915), Riisipere mõisa peahoone (reg nr 2908), Riisipere mõisa tall-tõllakuur (reg nr 2912), Riisipere mõisa palmimaja (reg nr 2911), Riisipere mõisa ait-kuivati (reg nr 2910), Riisipere mõisa töökoda (reg nr 2913), Riisipere mõisa kelder (reg nr 2915), Riisipere mõisa abihoone (reg nr 2914)) (vt joonis 4.2).

Maa-ameti pärandkultuuri kaardirakenduse kohaselt on lähimaks pärandkultuuri objektiks Vesiveski (reg nr 518:VEV:002), mis jääb kavandatava tegevuse kohast ca 200 m kaugusele (vt joonis 4.2).

Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu ja kaugust, ei ole põhjust eeldada kultuurimälestistele ja pärandkultuuriobjektidele olulist ebasoodsat mõju.

Joonis 4.2 Kavandatava tegevuse (tähistatud punase punktina) paiknemine kultuurimälestiste ja pärandluuturiobjektide suhtes. Aluskaart: Maa-amet 2023

4.3. MÕJU PÕHJA- JA PINNAVEELE

Rekonstrueeritav Riisipere sild ületab Munalaskme oja ([VEE1099600](#)). Tegemist on avalikult kasutatava veekoguga. Veekogu kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu, millele kehtivad järgmised piirangud: kallasraja ulatus 4 m, veekaitsevöönd 10 m ning ehituskeeluvöönd 50 m. Ehituskeeld ei laiene looduskaitseaduse § 38 lg 5 kohaselt üldplaneeringuga kavandatud sillale (p 9) ja avalikult kasutatavale teele (p 10). Antud juhul on tegemist olemasoleva tee ja sillaga, seega konflikti ehituskeeluvööndiga antud juhul ei teki.

Projektialal nähakse ette raadamist 730 m² ulatuses. Aruande koostamise hetkel (oktoober 2023) ei ole vajadust toetada raadamist veekogu veekaitsevööndis. Juhul, kui Riisipere silla ehitustööde käigus selgub, et Munalaskme oja veekaitsevööndis (VeeS §118 lg 1), mille ulatus on 10 m, on vaja eemaldada puid või võsa, siis on vajalik Keskkonnaameti nõusolek puu-ja põõsarinde raieks veekaitsevööndis (VeeS § 119 p 2).

Riisipere silla ümberehitamiseks eemaldatakse ehituseks mittesobivat pinnast, sellest 96 m³ allpool veepiiri. Oja kallaste kindlustamisel toimub tahkete ainete (munakivide) vette lisamine mahus ca 96 m³.

Vastavalt KeHJS § 6 lg 1 p 17 ja 17¹ on vaja algselt keskkonnamõju hindamine, kui toimub veekogu süvendamine alates pinnase mahust 500 kuupmeetrit või vooluveekogusse tahkete ainete uputamine alates ainete mahust 2000 kuupmeetrit. Antud juhul jäävad mahud alla piirmäärade, seega ei ole kavandatava tegevuse korral vajalik sellest tulenevalt keskkonnamõju hindamise algatamine.

Veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimine (VeeS § 196) on vajalik muuhulgal juhul kui toimub:

- tee või raudtee koosseisu kuuluva silla või truubi ehitamine avalikult kasutataval veekogul või avalikul veekogul;
- muu veekogu kui mere süvendamine või sellise veekogu põhja 5–100-kuupmeetrisel mahuga süvenduspinnase paigutamine;
- veekogusse 5–100 kuupmeetri tahke aine paigutamine.

Lähtuvalt eelnevast on silla rekonstrueerimiseks vajalik taotleda Keskkonnaametilt veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimist.

Sademeveed juhitakse rajatiselt ära põik- ja pikikalletega haljasalale ja kraavi. Teedelt ja tänavatelt ärajuhitav sademevesi sisaldab heljumit, naftaprojekte ja ohtlikke aineid (peamiselt raskmetallid). Vastavalt Transpordiameti poolt teostatud veeseire tulemustele, tuleks sademevee käitlemise vajadust analüüsida (riski hindamine) alates liiklussagedusest 15 000 autot ööpäevas⁶. Käesoleva teelõigu aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus oli teeregistri 2022. aasta andmetel 7799 autot/ööpäevas (sõidu- ja pakiautod 94%, veoautod ja autobussid 3%, autorongid 3%). Kuna liiklussagedus käesoleva projekti alal on oluliselt väiksem kui eelmainitud soovituslik piirmäär, pole põhjust eeldada olulist reostuskoormust käesolevalt (Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla) teelt ära juhitava sajuvee tulemusena. Lisaks tuleb arvestada, et käesoleva projektiga sademevett pikemalt teelõigult täiendavalt kokku ei koguta (võrreldes

⁶ <https://transpordiamet.ee/maanteed-veeteed-ohuruum/keskkonnamoju/vesi-ja-pinnas>

olemasoleva olukorraga), ega nähta ette ka täiendavat teekraavide projekteerimist, seega realiseerimise järgselt ei kaasne projektiga olulist mõju vee kvaliteedile.

Maaparandussüsteemide registri andmetel kuulub Munalaskme oja riigi poolt korras hoitavate ühiseesvoolude loetellu (maaparandussüsteemi/ehitise kood 4109960020000/001).

Põllumajandus- ja Toiduamet on käesoleva projekti raames andnud oma 06.12.2022 kirjaga nr 6.2-2/52370 arvamuse projekteerimistingimuste eelnõule, milles annab järgmised tingimused:

1. Tagada tee maa-alal paikneval eesvoolul vee vaba vool, vastavalt maaparandusseaduse § 5.

2. Tulenevalt maaparandusseaduse § 50 lg 1 esitada ehitusprojekt Põllumajandus- ja Toiduametile kookõlastamiseks.

Projektlaheanduse koostamisel on Põllumajandus- ja Toiduameti tingimustega arvestatud.

Lähim puurkaev (PRK001538) asub kavandatavast tegevusest ca 300 m kaugusel, puurkaevule on kehtestatud 10 m ulatuses hooldusala. Seega kavandatav tegevus hooldusalale ei ulatu ja ei ole põhjust eeldada olulist ebasoodsat mõju põhjaveele.

Kavandatav tegevus paikneb nõrgalt kaitstud põhjaveega alal. See tähendab, et antud piirkonnas on põhjavesi looduslikult nõrgalt kaitstud maapinnalt lähtuva punkt- või hajureostuse suhtes. Seetõttu on oluline ehituse ajal pöörata tähelepanu järgmistele veekaitsemeetmetele:

Ehitustegevuse ajal peab ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel. Ehitusaegsed ajutised kontorid, laod, asfalditehased, töökojad, kütuse ja bituumeni hoidmise alad ning tee-ehitusmasinate parkimiskohad on soovitatav rajada ojast kaugemale kui 50 m. Juhul kui eelmainitud alade ja objektide paiknemine oja lähedal on vältimatu, tuleb tööde teostajal olla tähelepanelik ja kavandada töökorraldus selliselt, et oleks välistatud reostuse sattumine pinnasesse ja vette. Töökorras mitteolevaid reostusohlikke masinaid ei ole lubatud kasutada.

Lisaks on Keskkonnaamet käesoleva projekti raames andnud oma 13.12.2022 kirjaga nr 6-2/22/23558-2 arvamuse projekteerimistingimuste eelnõule, milles annab järgmised täiendavad tingimused:

Munalaskme oja (VEE1099600), mida sild ületab, on keskkonnaministri 15.06.2004 määrusega nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ arvatud nimistusse Viruküla-Riisipere maantee sillast suubumiseni Vasalemma jõkke. Veesiseseid töid Munalaskme ojas tuleb teostada suvisel madalvee perioodil 01.07-15.09. Kui soovitakse teostada muul ajal, siis tuleb ehitusala eraldada settekardina või ekraaniga, vältimaks setete kandumist allavoolu olevatele forellide koelmutele.

Silla ehitamisel ja selle järgselt peab rajatis läbi laskma veekogule omased vooluhulgad ja ei tohi tekitada paisutust. Veekogu põhi peab silla all jääma ühtlane, võrreldes sellest ülesvoolu ja allavoolu jääva veekogu põhjaga.

Ülal kirjeldatud leevendavaid põhimõtteid järgides ei ole kavandatava tegevuse elluviimisel alust eeldada olulise ebasoodsa mõju kaasnemist pinna- või põhjaveele.

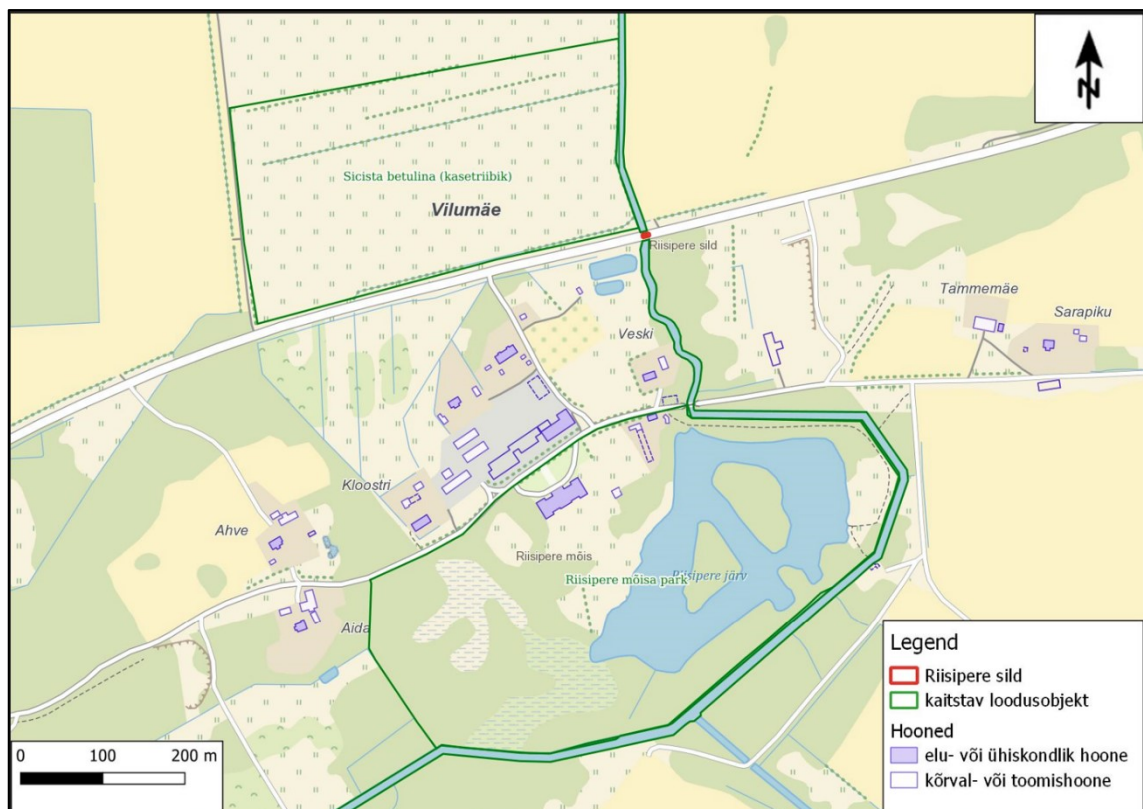
4.4. MÕJU LOODUSKAITSEOBJEKTIDELE

Eesti looduse infossüsteemi (EELIS) andmetel jääb projektiga seotud tööde alale (vt joonis 4.4) osaliselt III kaitsekategooria kaitsealuse liigi kasetriibik (*Sicista betulina*; KLO9129334) elupaik.

Kasetriibik eelistab niiskeid elupaiksid veekogude läheduses ning antud elupaik on selleks sobiv. Keskkonnaamet soovib liigi soodsa seisundi tagamiseks säilitada niiskeid ja veekogude ääres painevaid metsi, puittaimestikku (Keskkonnaameti 12.2022 kiri nr 6-2/22/23558-2).

Käesoleva projektiga piirkonna veerežiimi ja elupaika oluliselt ei mõjutata (nii ehituse ajal, kui järgselt tagatakse olemasoleva olukorraga sarnane vee läbipääs). Projektialal nähakse ette raadamist 730 m² ulatuses. Raadamine toimub väljaspool veekogu veekaitsevööndit.

Kavandatava tegevuse piirkonda (ca 200 m kaugusele) jääb ka kaitsealune park – Riisipere mõisa park (KLP1200571). Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu ja kaugust, siis ei ole põhjust eeldada pargile olulist ebasoodsat mõju.

Joonis 4.4 Kavandatava tegevuse paiknemine looduskaitseteliste objektide suhtes.
Aluskaart: Maa-amet 2023

4.5. MÜRA, VIBRATSIOON, ÕHUKVALITEET, VALGUS

Sillale lähim registreeritud elu- või ühiskondlik hoone (ETAK ID 9241), asub kavandatavast tegevusest ca 150 m lõuna suunas. Kuna antud maanteel ei ole tegemist suurte liiklussagedustega (7799 autot/ööpäevas) ning tundlikud objektid asuvad projektialast enam kui 150 m kaugusel, ei ole põhjust eeldada ülenormatiivse müra, vibratsiooni ja õhusaaste esinemist tundlike objektide juures.

Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päeval ajal ning tööpäevadel. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras.

Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb samuti vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmavaid materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).

Ehitusaegset valgusreostuse mõju tuleb samuti vältida sobivate töömeetodite valikuga, pimedal ajal piirkonda mitte üle valgustada, eriti eluhoonete läheduses.

4.6. JÄÄTMEKÄITLUS

Iga ehitustegevuse käigus tekib paratamatult teatud kogus jäätmeid. Keskkonnamõju vähendamiseks tuleb jäätmeteket võimalikult minimeerida ja võimalusel jäätmeid taaskasutada. Materjalide taaskasutus võimaluste piires on teeprojektide puhul tavapraktika. Kui võimalik, näha tööprojektis ette ehitusaegsete jääkmaterjalide taaskasutus.

Taaskasutuseks mitesobivad ehitusel tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt kehtivale korrale. Arvestada jäätmeseadusest ja keskkonnaministri 21.04.2004 määrusest nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ tulenevate nõuetega. Samuti tuleb arvestada Saue valla jäätmehoolduseeskirjas⁷ olevate nõuetega.

Tööde piirkond peab olema varustatud piisava suurusega prügikonteineritega, kuhu koguda tekkivad tavajäätmed. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda tavajäätmetest eraldi. Kõik jäätmed tuleb üle anda tegevuseks vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele. Jäätmed, mida omaduste ja koguse poolest ei ole võimalik ladustada konteineritesse, tuleb ladustada ajutiselt selleks ettevalmistatud laoplatsil. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud.

4.7. AVARIIOLOKORRAD

Ehitusperioodil tuleb avariiolekordade risk välistada korrektsete töömeetoditega. Ehituse töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud, peab töövõtja koheselt teavitama Tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit.

⁷ <https://www.riigiteataja.ee/akt/405122019026>

5. JÄRELDUS, KESKKONNAMEETMED

Käesolevas aruandes on esitatud riigitee 9 Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla km 19,663 Riisipere silla ümberehitamise põhiprojektile keskkonnamõjude eelhindang, mille koostamisel lähtuti KeHJS § 61 ja määruses nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ esitatud tingimustest. Eelhindangus jõuti järeldusele, et käesoleva projekti puhul ei ole KMH vajalik, kuna vastavalt KeHJS ja määruses nr 31 esitatud tingimustele ja kriteeriumitele ei ole alust eeldada olulise keskkonnamõju esinemist. Olulise keskkonnamõju vältimine tuleb tagada korrektsete töömeetoditega.

Ebasoodsa mõju vältimiseks on soovitatav arvestada järgmiste asjaoludega ning rakendada all kirjeldatud meetmeid:

- Kuna kavandatud tegevus toimub avalikult kasutataval veekogul ja nähakse ette ehitustegevust vees, tuleb see Keskkonnaametis registreerida veekeskonnariskiga tegevusena (vt täpsemalt ptk 4.3). (Täpsemad tingimused ehitustegevuseks saab Keskkonnaamet vajadusel täpsustada ka registreeringu andmisel.)
- Juhul, kui Riisipere silla ehitustööde käigus Munalaskme oja veekaitsevööndis (VeeS §118 lg 1), mille ulatus on 10 m, on vaja eemaldada puid või võsa, siis on vajalik Keskkonnaameti nõusolek puu-ja põõsarinde raieks veekaitsevööndis (VeeS § 119 p 2).
- Ehitusprojekt esitada Põllumajandus- ja Toiduametile kookõlastamiseks (maaparandusseaduse § 50 lg 1).
- Munalaskme oja (VEE1099600) on keskkonnaministri 15.06.2004 määrusega nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis-ja elupaikade nimistu“ arvatud nimistusse Viruküla-Riisipere maantee sillast suubumiseni Vasalemma jõkke. Veesiseseid töid Munalaskme ojas tuleb teostada suvisel madalvee perioodil 01.07-15.09. Juhul, kui soovitakse teostada muul ajal, siis tuleb ehitusala eraldada settekardina või ekraaniga, vältimaks setete kandumist allavoolu olevatele forellide koelmutele.
- Silla ehitamisel ja selle järgselt peab rajatis läbi laskma veekogule omased vooluhulgad ja ei tohi tekitada paisutust. Veekogu põhi peab silla all jääma ühtlane, võrreldes sellest ülesvoolu ja allavoolu jääva veekogu põhjaga.
- Ehitustegevuse käigus järgida üldiseid veekaitsemeetmeid. Ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus peavad toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel. Ehitusaegsed ajutised kontorid, laod, asfalditehased, töökojad, kütuse ja bituumeni hoidmise alad ning tee-ehitusmasinate parkimiskohad on soovitatav rajada ojast kaugemale kui 50 m. Juhul, kui eelmainitud alade ja objektide paiknemine oja on vältimatu, tuleb tööde teostajal olla tähelepanelik ja kavandada töökorraldus selliselt, et oleks välistatud reostuse sattumine pinnasesse ja vesikeskkonda.
- Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päevasel ajal ning tööpäevadel. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras.
- Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmavaid materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).

- Ehitusaegset valgusreostuse mõju tuleb vältida sobivate töömeetodite valikuga, pimedal ajal piirkonda mitte üle valgustada.
- Keskkonnamõju vähendamiseks tuleb jäätmeteket võimalikult minimeerida ja võimalusel jäätmeid taaskasutada. Materjalide taaskasutus võimaluste piires on teeprojektide puhul tavapraktika. Kui võimalik, näha tööprojekti ette ehitusaegsete jääkmaterjalide taaskasutus.
- Taaskasutuseks mittesobivad ehitusel tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt kehtivale korrale. Arvestada jäätmeseadusest ja keskkonnaministri 21.04.2004 määrusest nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ tulenevate nõuetega. Samuti tuleb arvestada Saue valla jäätmehoolduseeskirjas⁸ olevate nõuetega.
- Tööde piirkond peab olema varustatud piisava suurusega prügikonteineritega, kuhu koguda tekkivad tavajäätmed. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda tavajäätmetest eraldi. Kõik jäätmed tuleb üle anda tegevuseks vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele. Jäätmed, mida omaduste ja koguse poolest ei ole võimalik ladustada konteineritesse, tuleb ladustada ajutiselt selleks ettevalmistatud laoplatsil. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud.
- Ehitusperioodil tuleb avariolukordade risk välistada korrektsete töömeetoditega. Ehituse töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud, peab töövõtja koheselt teavitama Tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit.

⁸ <https://www.riigiteataja.ee/akt/405122019026>